ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою факультету
гірничої справи,
природокористування та
будівництва
21 вересня 2023р., протокол № 8
Голова Вченої ради
_____ Володимир КОТЕНКО

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ОК5 «ФІЗИЧНЕ ВИХОВАННЯ»

для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «бакалавр»
спеціальності 103 «Науки про Землю»
освітньо-професійна програма «Управління земельними і водними ресурсами»
факультет гірничої справи, природокористування та будівництва
кафедра наук про Землю

Схвалено на засіданні кафедри
фізичного виховання та спорту
14 вересня 2023р., протокол №8
Завідувач кафедри
_____ Ігор ОДНОВОРЧЕНКО

Гарант освітньо-професійної
програми
_____ Лариса ШЕВЧУК

Розробник: старший викладач кафедри фізичного виховання та спорту Марина ГРЕСЬ

Житомир
2023 – 2024 н.р.

1. Опис навчальної дисципліни

<table>
<tr><td rowspan="2">Найменування показників</td><td rowspan="2">Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь</td><td colspan="2">Характеристика навчальної дисципліни</td></tr>
<tr><td>денна форма навчання</td><td>заочна форма навчання</td></tr>
<tr><td>Кількість кредитів – 3</td><td>Галузь знань
10 «Природничі науки»</td><td colspan="2">Нормативна</td></tr>
<tr><td>Модулів – 1</td><td rowspan="5">Спеціальність
103 «Наука про Зелю»</td><td colspan="2">Рік підготовки:</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Змістових модулів – 2</td><td>1-й</td><td>1-й</td></tr>
<tr><td colspan="2">Семестр</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Загальна кількість годин – 90</td><td>2-й</td><td>2-й</td></tr>
<tr><td colspan="2">Лекції</td></tr>
<tr><td rowspan="10">Тижневих годин для денної форми навчання:
аудиторних – 3
самостійної роботи – 3,6</td><td rowspan="10">Освітній ступінь «бакалавр»</td><td>–</td><td>-</td></tr>
<tr><td colspan="2">Практичні</td></tr>
<tr><td>48 год.</td><td>4</td></tr>
<tr><td colspan="2">Лабораторні</td></tr>
<tr><td>–</td><td></td></tr>
<tr><td colspan="2">Самостійна робота</td></tr>
<tr><td>42 год.</td><td>86</td></tr>
<tr><td></td><td></td></tr>
<tr><td colspan="2">Вид контролю: залік</td></tr>
</table>

Частка аудиторних занять і частка самостійної та індивідуальної роботи у загальному обсязі годин з навчальної дисципліни становить:

для денної форми навчання – 53 % аудиторних занять, 47% самостійної та індивідуальної роботи;

для заочної форми навчання – 4 % аудиторних занять, 96 % самостійної та індивідуальної роботи.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою фізичного виховання у ЗВО є сприяння всебічному та гармонійному розвитку особистості, зміцнення здоров'я студентів, оволодіння ними відповідними знаннями, набуття умінь і навичок, розвиток фізичних якостей організму, підготовка до праці студентською молоддю. Тому програма з фізичного виховання передбачає оволодіння необхідними знаннями, підвищення рівня фізичної підготовленості та фізичної активності, набуття умінь і навичок для самостійної професійної діяльності.

Завданнями вивчення навчальної дисципліни є:

- формування розуміння студентами ролі фізичної культури у гармонійному розвитку особистості і підготовці до професійної діяльності, установки на здоровий спосіб життя, фізичне удосконалення та самовиховання;
- зміцнення та відновлення здоров'я, забезпечення високого рівня фізичної активності та працездатності протягом періоду навчання;
- оволодіння системою практичних умінь і навичок для занять основними видами фізкультурної діяльності;
- забезпечення загальної та професійно-прикладної фізичної підготовки;
- підготовка до виконання тестів і нормативів фізичної підготовленості.

Зміст навчальної дисципліни направлений на формування наступних **компетентностей**, визначених стандартом вищої освіти зі спеціальності **103 «Наука про Зелю»**

К02. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

К09. Здатність працювати в команді.

Отримані знання з навчальної дисципліни стануть складовими наступних **програмних результатів** навчання за спеціальністю 103 «Наука про Зелю»

ПР20. Усвідомлення цінностей демократії, патріотизму, досвіду та досягнень сучасного суспільства для виконання професійних обов'язків.

ПР21. Розуміння необхідності розширення кругозору та отримання знань у різних сферах протягом всього життя, усвідомлення переваг здорового способу життя.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА СТУДЕНТІВ ЗВО. РОЗВИТОК ФІЗИЧНИХ ЯКОСТЕЙ.

Тема 1. Сучасна система фізичної підготовки студентів.

Особливості процесу фізичного виховання студентів ЗВО. Мета та завдання фізичної підготовки студентів. Фізичні якості. Засоби та методи фізичного виховання студентів.

Тема 2. Розвиток загальної та спеціальної витривалості.

Рівномірний оздоровчий біг, інтенсивна хода, загальнорозвиваючі вправи, спеціальні фізичні вправи, чередування бігу та ходи. Біг протягом12 хвилин.

Тема 3. Розвиток силових здібностей.

Віджимання від підлоги. Зворотні віджимання. Ускладнені віджимання. Пыдтягування. Планка. Робота з гантелями. Присіди. Бічні випади. Розвиток м’язів живота. Загальні підготовчі силові вправи з подоланням ваги власного тіла. Вправи із зовнішнім опором.

Тема 4. Розвиток гнучкості.

Вправи без предметів (нахили, повороти, махи, згинання). Вправи із предметами із поступовим збільшенням амплітуди у всіх суглобах. Вправи біля гімнастичної стінки.

Тема 5. Розвиток швидкості та спритності.

Біг із прискорюванням. Біг 60 і 100 метрів. Техніка виконання низького старту.

«Човниковий» біг. Стрибки зі скакалкою (на одній та обох ногах, з подвійним обертанням, зі схрещенням рук). Підкидання і ловіння м’яча у різних положеннях (стоячи, сидячи, лежачи).

Тема 6. Оздоровча фізична культура.

Оздоровчі вправи із малою інтенсивністю. Оздоровча ходьба. Загальнорозвиваючі вправи на місці і в русі. Прискорена ходьба.

Змістовий модуль 2. СПОРТИВНІ ІГРИ ЯК ЗАСІБ РОЗВИТКУ ФІЗИЧНИХ ЯКОСТЕЙ СТУДЕНТІВ.

Тема 7. Технічні аспекти настільного тенісу.

Комплекс спеціальних засобів, потрібних спортсмену для успішного ведення гри. Вихідне положення (стійки). Способи тримання ракетки. Пересування. Технічні прийоми.

Тема 8. Техніка виконання різноманітних прийомів в баскетболі.

Підготовчі та спеціальні вправи для оволодіння технічними прийомами в баскетболі. Різновиди переміщень в баскетболі. Передачі м’яча на місці, в паралельному і зустрічному русі різними способами. Ведення м’яча на місці та в русі. Кидки м’яча в кошик з різних положень.

Тема 9. Техніка гри у волейбол.

Вивчення техніки переміщень. Вивчення техніки передач двома руками зверху. Вивчення техніки передач двома руками знизу. Вивчення техніки подач. Вивчення техніки атакуючих ударів. Вивчення техніки блокування.

Тема 10. Розвиток фізичних якостей засобами волейболу.

Вправи на вдосконалення швидкості. Вправи на вдосконалення сили. Вправи на вдосконалення спритності. Вправи на вдосконалення стрибучості. Вправи на вдосконалення гнучкості. Вправи на вдосконалення координації рухів. Вправи на вдосконалення витривалості.

Тема 11. Вивчення технічних прийомів у футболі.

Переміщення у футболі. Передачі м’яча на місці та в русі різними способами. Набивання м’яча. Ведення м’яча. Удар по воротам з різних положень.

Тема 12. Розвиток фізичних якостей засобами футболу.

Вправи з елементами футболу для вирішення завдань загальної та спеціальної фізичної підготовки. Вправи для розвитку сили і швидкісно-силових якостей, стрибкові вправи: в довжину, в глибину, в висоту, багатоскоки. Вправи з обтяженням і без обтяження.

4. Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Змістові модулі і теми	Кількість годин							
	денна форма				заочна форма			
	усього	лекції	практичні	самостійна робота	усього	лекції	практичні	самостійна робота
Модуль 1								
Змістовий модуль 1. ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА СТУДЕНТІВ ЗВО. РОЗВИТОК ФІЗИЧНИХ ЯКОСТЕЙ.								
Тема 1. Сучасна система фізичної підготовки студентів.	8	-	4	4	6	-	-	6
Тема 2. Розвиток загальної та спеціальної витривалості.	8	-	4	4	8	-	2	6
Тема 3. Розвиток силових здібностей.	8	-	4	4	8	-	2	6
Тема 4. Розвиток гнучкості.	8	-	4	4	6	-	-	6
Тема 5. Розвиток швидкості та спритності.	8	-	4	4	8	-	-	8
Тема 6. Оздоровча фізична культура.	6	-	4	2	8	-	-	8
Разом за змістовий модуль 1	46	-	24	22	44	-	4	40
Змістовий модуль 2. СПОРТИВНІ ІГРИ ЯК ЗАСІБ РОЗВИТКУ ФІЗИЧНИХ ЯКОСТЕЙ СТУДЕНТІВ.								
Тема 7. Технічні аспекти настільного тенісу.	8	-	4	4	8	-	-	8
Тема 8. Техніка виконання різноманітних прийомів в баскетболі.	8	-	4	4	8	-	-	8
Тема 9. Техніка гри у волейбол.	6	-	4	2	8	-	-	8
Тема 10. Розвиток фізичних якостей засобами волейболу.	6	-	4	2	6	-	-	6
Тема 11. Вивчення технічних прийомів у футболі.	8	-	4	4	8	-	-	8
Тема 12. Розвиток фізичних якостей засобами футболу.	8	-	4	4	8	-	-	8
Разом за змістовий модуль 2	44	-	24	20	46	-	-	46
ВСЬОГО	90	-	48	42	90	-	4	86

5. Теми практичних (лабораторних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Сучасна система фізичної підготовки студентів.	2	-
2	Розвиток загальної та спеціальної витривалості.	4	2
3	Розвиток силових здібностей.	4	2
4	Розвиток гнучкості.	2	-
5	Розвиток швидкості та спритності.	2	-
6	Оздоровча фізична культура.	2	-
7	Технічні аспекти настільного тенісу.	4	-
8	Техніка виконання різноманітних прийомів в баскетболі.	4	-
9	Техніка гри у волейбол.	2	-
10	Розвиток фізичних якостей засобами волейболу.	2	-
11	Вивчення технічних прийомів у футболі.	2	-
12	Розвиток фізичних якостей засобами футболу.	2	-
РАЗОМ		32	4

6. Завдання для самостійної роботи

Тема 1. Сучасна система фізичної підготовки студентів.

1. Особливості процесу фізичного виховання студентів ЗВО.
2. Аналіз фізичних якостей.

Тема 2. Розвиток загальної та спеціальної витривалості.

1. Методика розвитку витривалості.
2. Біг протягом12 хвилин.

Тема 3. Розвиток силових здібностей.

1. Методика розвитку сили.
2. Згинання і розгинання рук в упорі лежачи. Підйом тулуба в упорі сидячи за 1 хв.

Тема 4. Розвиток гнучкості.

1. Методика розвитку гнучкості.
2. Вдосконалення гнучкості. Виконання комплексу ЗРВ.

Тема 5. Розвиток швидкості та спритності.
1. Біг 60 і 100 метрів.
2. Методика розвитку спритності.

Тема 6. Оздоровча фізична культура.
1. Оздоровча ходьба. Загальнорозвиваючі вправи на місці.
2. Ранкова гігієнічна гімнастика.

Тема 7. Технічні аспекти настільного тенісу.
1. Участь у двосторонніх іграх в настільний теніс.
2. Вдосконалення фізичних якостей засобами настільного тенісу.

Тема 8. Техніка виконання різноманітних прийомів в баскетболі.
1. Участь у двосторонніх іграх у баскетбол.
2. Вдосконалення техніки виконання триочкового кидка.

Тема 9. Техніка гри у волейбол.
1. Участь у двосторонніх іграх у волейбол.
2. Вдосконалення техніки виконання подачі і прийому м’яча.

Тема 10. Розвиток фізичних якостей засобами волейболу.
1. Вдосконалення техніки стрибків у гору. СФП з елементами волейболу.
2. Вдосконалення фізичних якостей засобами волейболу.

Тема 11. Вивчення технічних прийомів у футболі.
1. Участь у двосторонніх іграх у футбол.
2. Вдосконалення техніки виконання штрафних ударів.

Тема 12. Розвиток фізичних якостей засобами футболу.
1. Біг із прискореннями. СФП з елементами футболу.
2. Вдосконалення фізичних якостей засобами футболу.

7. Індивідуальні завдання

(не передбачено)

8. Методи навчання

У процесі навчання дисципліни «Фізичне виховання» використовуються:
- метод використання слова (розповідь, опис, пояснення, інструкції та вказівки);

- метод демонстрації;
- практичні методи (метод навчання рухових дій; ігровий метод).

9. Методи контролю

Поточний контроль умінь та навичок студентів проводиться на практичних заняттях шляхом виконання практичних контрольних нормативів з фізичної підготовки та кількістю відвіданих практичних занять.

Підсумковий контроль проводиться у вигляді заліку.

10. Розподіл балів

Поточне тестування та самостійна робота												Сума
Змістовий модуль 1						Змістовий модуль 2						
Т1	Т2	Т3	Т4	Т5	Т6	Т7	Т8	Т9	Т10	Т11	Т12	100
6	10	10	10	10	6	8	8	8	8	8	8	

Шкала оцінювання

За шкалою	Залік	Бали
A	Зараховано	90-100
B	Зараховано	82-89
C		74-81
D	Зараховано	64-73
E		60-63
FX	Не зараховано	35-59
F	Не зараховано	0-34

11. Рекомендована література

Основна література

1. Вознюк Т. В. Волейбол у закладах вищої освіти: навчальний посібник / Т.В. Вознюк, А. А. Ковальчук, О. В. Ковальчук. Вінниця: Твори, 2019. 279 с.

2. Черненко С. О. Теорія й методика фізичного виховання : навчальний посібник : у 2 частинах / Черненко С. О. Краматорськ : ДДМА, 2021. Частина 1. – 215 с

3. Нестеров О.С. Використання заходів фізичного виховання під час праці та відпочинку студентів у закладах вищої освіти. Навчально-методичний посібник. / О.С. Нестеров, М.В. Верховська, В.Н. Газаєв, О.С. [та ін.], ТДАТУ. Мелітополь: ФОП Белень В.В., 2021. – 180 с.

4. Газаєв В.Н. Ігрові форми як засіб фізичного виховання в освітньому процесі студентів у закладах вищої освіти. Навчально-методичний посібник / В.Н. Газаєв, О.С. Нестеров, М.В. Верховська [та ін.], ТДАТУ. Мелітополь: ФОП Белень В.В., 2021. – 88 с.
5. О. І. Єловець, С. І. Шевчук Т. В. Курилло, І. Ю. Канділов. Настільний теніс для здобувачів вищої освіти: Методичні рекомендації / О.І. Єловець, С.І. Шевчук, Т.В. Курилло, І.Ю Канділов. Житомир: Поліський національний університет, 2021. – 51 с.
6. Шелесько С.П. Підготовка волейболістів-початківців: Науково-методичні рекомендації. / С.П. Шелесько, І.В. Цуд, А.Є. Острогляд – Житомир: Вид-во редакційно-видавничого відділу ДУ «Житомирська політехніка», 2020. – 92 с.
7. Олійник Н.А., Дуржинська О.О., Рудницький В.Б. Фізичне виховання. Атлетичні види спорту. Навчальний посібник з фізичного виховання для вищих навчальних закладів / Н.А.Олійник, О.О. Дуржинська, В.Б. Рудницький – Вінниця: ВНАУ, 2020 – 283 с.
8. Мойсейчук Ю. Ю., Дарійчук С. В. Спортивні ігри з методикою викладання (футбол) : навч.-метод. посібник / укл. Ю.Ю. Мосейчук, С.В. Дарійчук. Чернівці : Чернівец. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2022. 288 с.
9. Мілаєв О.І. Організація і методика проведення занять з баскетболу: навч.-метод. посібник / О.І. Мілаєв, В.Н. Газаєв, О.С. Нестеров; ТДАТУ. – Мелітополь: ФОП Белень В.В., 2020. – 109 с.
10. Чумаченко О.Ю., Решетілова Н.В. Легка атлетика та сучасний спорт: навчально-методичний посібник/ Укладач: О.Ю. Чумаченко, Н.В. Решетілова– Миколаїв: МНУ, 2019.- 150 с.
11. Горошко Н. І. Г70 Організація змагань із бадмінтону : навч. посібник / Н. І. Горошко, Д. О. Безкоровайний, І. Ю. Садовська; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2021. – 109 с.

Допоміжна література

1. Грибан Г. П., Фізичне виховання: проблеми та перспективи монографія за загальною редакцією проф. Г. П. Грибан. Житомир: Рута, 2020. – 384с.
2. Гришко Л. Г., Фізичне виховання. Настільний теніс: навчальний посібник для студентів всіх спеціальностей / КПІ ім. Ігоря Сікорського; уклад.: Л. Г. Гришко, Н. В. Завадська, І. В. Новікова, О. М. Чиченьова. Київ: 2021. – 108с.
3. Лазаренко М. Г. Основи фізичного виховання: навчально-методичний посібник. Чернігів: НУЧК ім. Т. Г. Шевченка. 2019 – 88с.
4. Верховська М.В. Засоби оздоровчої та спортивної аеробіки в освітньо-тренувальному процесі студентів у закладах вищої освіти. Навчально-методичний посібник / М.В. Верховська, О.С.

Нестеров, В.Н. Газаєв [та ін.], ТДАТУ. Мелітополь: ФОП Белень В.В., 2021. – 128 с.

5. Пилипей, Л.П. Основи фізичного виховання для самостійних занять студентів закладів вищої освіти [Електронний ресурс] : навчально-методичний посібник / Л.П. Пилипей. - Суми : СумДУ, 2020. - 89 с.
6. Мельник О. С. Фізичне виховання [Електронний ресурс]: методичні рекомендації щодо виконання вправ лікувальної гімнастики для самостійної роботи здобувачів вищої освіти МНАУ, віднесених до спеціальної медичної групи через захворювання хребта / уклад. О. С. Мельник. - Електрон. текст. дані. - Миколаїв : МНАУ, 2020. - 39 с
7. Мілаєв О.І**.** Організація і методика проведення занять з волейболу: навч.-метод. посібник / О.І. Мілаєв; ТДАТУ. – Мелітополь: ФОП Белень В.В., 2020. – 110 с
8. Онопрієнко О. В., Онопрієнко О. М. Розвиток силових якостей студентів закладів вищої освіти засобами пауерліфтингу: Навчальний посібник: посібник [Електронний ресурс] / [упоряд. О.В. Онопрієнко, О.М. Онопрієнко]; М-во освіти і науки України, Черкас. держ. технол. ун-т. – Черкаси : ЧДТУ, 2022. – 128 с.

12. Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. http://www.mon.gov – Офіційний сайт Міністерства освіти та науки України
2. http://www.osvita.com – Єдине освітнє інформаційне вікно України
3. http://www.eu-edu.org – Європейський освітній портал
4. http://www.osvita.org.ua – Освітній портал
5. http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws – Законодавство про освіту
6. http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3808-12/page3 – Закон України «Про фізичну культуру і спорт».
7. http://ukrbasket.net – Федерація баскетболу України
8. http://www.basketbolist.org.ua

*Індекс структурного підрозділу відповідно до наказу ректора «Про затвердження організаційної структури Державного університету «Житомирська політехніка» (наприклад, 22.06).
** Індекс освітньої програми відповідно до наказу ректора «Про індексацію освітніх програм Державного університету «Житомирська політехніка» (наприклад, 122.00.1/Б).
*** Шифр освітньої компоненти в освітній програмі (наприклад, ОК1).